

System przetwarzania danych w GDDKiA obejmuje następujące programy:

1. Zintegrowany System Finansowo-Księgowy C-LAND:
  - 1) system C-LAND został zakupiony w Firmie C-land S.A. z siedzibą w Warszawie przy ul. Bolecha 68 w 1999 roku i służy do udokumentowania pełnej zgodności ksiąg rachunkowych z obowiązującymi zasadami rachunkowości. System ten może pracować pod systemem operacyjnym DOS, w przypadku rozwiązań sieciowych na sieci Novell, Lanastic, Windows 95, Windows NT;
  - 2) wykaz zbiorów danych systemu C-LAND obejmuje:
    - a) zbiory kont księgi głównej i kont szczegółowych, który zawiera symbole kont syntetycznych i analitycznych; nazwy kont syntetycznych i analitycznych; sumy obrotów miesięcznych w złotych na poszczególnych kontach zarówno syntetycznych jak i analitycznych; sumy obrotów miesięcznych w każdej walucie obcej, występujących na kontach analitycznych i syntetycznych,
    - b) zbiory dowodów księgowych, które zawierają informacje o poszczególnych dokumentach wprowadzonych do systemu FK. Informacje te są zawarte w kilku zbiorach, przy czym ich elementem łączącym jest numer dokumentu (numer pozycji dziennika), który jest określony dwoma członami – numerem kolejnego miesiąca oraz numerem dowodu w danym miesiącu,
    - c) katalogi pomocnicze zawierają katalog nazw grup dokumentów stosowanych w jednostce: katalog pracowników; katalog kontrahentów: katalog zawierający symbole cyfrowe i nazwy poszczególnych walut obcych; katalog symboli i nazw kontraktów;
  - 3) system C-LAND jest elementem dokumentacji opisującej przyjęte przez GDDKiA zasady rachunkowości i zawiera:
    - a) wykaz zbiorów danych stanowiących księgi rachunkowe,
    - b) opis poszczególnych opcji systemu m.in. tworzenia zapisów księgowych, obliczeń, kontroli danych, sporządzania wydruków,
    - c) opis sposobów ochrony danych przed zniszczeniem lub niepożądanym dostępem, zabezpieczonych przez system;
  - 4) księgi rachunkowe prowadzone za pomocą systemu C-LAND FK sporządzane są w języku polskim i w walucie polskiej. System C-LAND FK jest systemem wielowalutowym umożliwiającym jednoczesną dekretację na dowolnych kontach w złotych i w walucie obcej, co pozwala na śledzenie obrotów na kontach oraz stanu rozrachunków i rozliczeń w walutach. Zawiera również automatyczne przeksięgowania różnic kursowych. Zasada podwójnej księgowości stanowi podstawę funkcjonowania systemu i wyraża się poprzez:
    - a) deklarację użytkownika kwalifikującą zakładanie w komputerowym planie kont konto księgi głównej, tzn. syntetycznego szczebla, jako konto bilansowe (ewidencja bilansowa), bądź jako konto pozabilansowe (ewidencja pozabilansowa jednostronna). Każde konto księgowe będące rozbudową konta syntetycznego automatycznie uzyskuje status konta zgodny ze statusem konta syntetycznego,
    - b) programowo zabezpieczoną zasadę przyjmowania wyłącznie dwustronnych zapisów księgowych na kontach bilansowych. Taka konstrukcja systemu zabezpiecza równowagę bilansową, zasadę podwójnego zapisu oraz równość obrotów;
  - 5) system zabezpiecza zasadę ciągłości bilansowej automatycznie przenosząc

saldą bilansu zamknięcia starego roku na bilans otwarcia nowego roku. System umożliwia prowadzenie ewidencji księgowej równoległe w dwóch latach. Realizacji tej funkcji służy odrębna opcja programu zatytułowana w menu programu: "Operacje na przełomie roku". Księgi starego roku – po zakończeniu ewidencji dokumentów tego roku dotyczących – są przez użytkownika zamykane (automatyczną opcją przeksięgowania sald). Po wykonaniu tych czynności nie jest możliwe prowadzenie ewidencji w zbiorach starego roku. Równoległa praca w zbiorach księgowych dwóch lat, konieczna na ich przełomie, odbywa się z zachowaniem odrębnej bieżącej numeracji dokumentów w zbiorach obu lat. Zasada ta daje podstawę prowadzenia na bieżąco ewidencji wszystkich dokumentów księgowych i umożliwia użytkownikowi pełne przestrzeganie porządku chronologicznego w zbiorach dokumentów księgowych;

- 6) usystematyzowany zapis dokumentów księgowych wynika z:
  - a) konstrukcji planu kont księgi głównej (szczebla syntetycznego),
  - b) układu kont analitycznych oraz kontroli szczebli pośrednich między analitycznymi i syntetycznymi,
  - c) prawidłowej pod względem merytorycznym dekretacji dokumentów księgowych;
- 7) system C-LAND FK wyznacza reguły budowy struktury kont księgowych i określa konstrukcję powiązań kont analitycznych z kontami wyższego rzędu oraz z kontem syntetycznym, co umożliwia pełne przestrzeganie zasady systematycznego ujmowania zapisów. Wszystkie księgowania prowadzone są na najniższym poziomie analitycznym danego konta. System sam dokonuje przeksięgowania na wyższe szczeble konta podczas zapisywania księgowania danego dokumentu. W jednym dokumencie można zapisywać maksymalnie 99 dekreatów księgowych;
- 8) zapisy dokonywane są w księgach rachunkowych w sposób trwały, bez możliwości dokonywania zmian lub dopisywania dekretacji. Każdy zapis księgowy w systemie oznaczony jest w lewym górnym narożniku ekranu jednoznacznym, niepowtarzalnym numerem składającym się z dwóch części, z których pierwsza oznacza numer miesiąca, w zbiorach którego zarejestrowano dowód księgowy, zaś druga określa numer dowodu w miesiącu. Numer ten określany jest mianem numeru pozycji dziennika, nadawany jest automatycznie przez system i stanowi jedną z podstaw identyfikacji dokumentu księgowego w zbiorach ksiąg rachunkowych. Każdy dowód księgowy zapisany pod odrębną pozycją dziennika zawiera także imię i nazwisko osoby, która go wprowadziła do zbiorów księgowości komputerowej. System posiada zabezpieczenia programowe chroniące poszczególne osoby upoważnione do prowadzenia ewidencji księgowej na komputerze przed zapisem pod ich nazwiskiem księgowania przez osoby do tego nieupoważnione (hasło znane tylko osobie). Dokumenty księgowe, rejestrowane w systemie automatycznie, są wyróżnione za pomocą napisu umieszczonego w nagłówku dokumentu: „automat lub aut” oraz są obligatoryjnie (systemowo) drukowane, aby zapisany na papierze dokument mógł na trwałe pozostać w księgach rachunkowych użytkownika. Poprawianie błędów księgowych możliwe jest wyłącznie poprzez wprowadzenie nowej pozycji dziennika korygującej błędny zapis za pomocą zapisów dodatnich lub ujemnych;
- 9) system C-LAND umożliwia zapis dokumentów księgowych wyłącznie na kontach analitycznych. Wykonany na parze kont analitycznych zapis księgowy rejestrowany jest równocześnie w dzienniku oraz powtarzany jest automatycznie na wszystkich kontach nadrzędnych tych kont analitycznych włącznie z kontami syntetycznymi;
- 10) system kontroluje chronologię dat rejestracji dokumentów w dzienniku. Data podawana jest przez użytkownika podczas uruchomienia systemu oraz zapisywana w zbiorach;

- 11) księgi rachunkowe oznaczone zostały nazwą GDDKiA i nazwa ta została zakodowana podczas instalacji systemu i nie może być samodzielnie zmieniona przez użytkownika. Podczas pracy z systemem widoczna jest w lewym górnym rogu ekranu oraz umieszczana jest na każdym wydruku komputerowym w pierwszej linii wydruku. Nagłówki wydruków zawierają ponadto automatyczną numerację stron, oznaczenie nazwy systemu (pionowy napis C-LAND), datę sporządzenia i tytuł wydruku oraz okres obrotowy (miesiąc i rok). Ostatnia strona oznaczona jest napisem „koniec wydruku”;
- 12) zintegrowany System C-LAND składa się z modułu Finansowo-Księgowego i modułu Środki Trwałe. W skład modułu finansowo-księgowego wchodzi poniższe katalogi:
  - a) KATALOG FINANSOWO-KSIĘGOWY:
    - i. Księgowość – wersja 6,60
      - A – Dokumenty
      - B – Plan kont
      - C -Obroty i salda kont
      - D – Rozrachunki i rozliczenia
    - ii. Zestawienia walutowe – wersja 6.13
      - A – Zestawienia rozrachunków i rozliczeń walutowych
      - B – Zestawienie obrotów i sald na kontach walutowych
      - C – Automatyczne rozliczanie różnic kursowych
      - D – Księgowanie różnic kursowych na koniec roku
    - iii. Katalog kontraktów – wersja 3.58b
      - A – Katalog kontraktów
      - B - Zestawienia i wydruki
      - C – Przeniesienie kontraktów do nowego roku
      - D – Porządkowanie katalogu kontraktów
    - iv. Rejestr zakupu – wersja 1.56 /nieaktywna/
    - v. Finansowy arkusz obliczeniowy – wersja 1.56 /nieaktywna/
    - vi. Opcje dodatkowe – wersja 1.56 /wersja nieaktywna/
      - B – Księgowanie wyciągów bankowych
      - H – Drukowanie polecenia przelewu
      - I – Wyprowadzanie kontrahentów do systemu SAP
  - b) KATALOG ŚRODKI TRWAŁE
    - i. Środki trwałe – wersja 2.2.0
      - A – Majątek trwały – wersja 2.2.7
      - B – Dokumenty
      - C – Okresy obrotowe
      - E – Wydruki
    - ii. Raporty – wersja 2.2.7
      - A – Wydruki danych o amortyzacji
      - B – Lista wszystkich środków trwałych w podziale na grupy KŚT.

2. Zintegrowany system SAP ECC 6.0:

- 1) zintegrowany system SAP ECC 6.0 zwany dalej „SAP”, wykonany przez SAP A.G., zakupiony w firmie Konsorcjum Winuel & Capgemini, jest dostosowany do struktury działania jednostki budżetowej;
- 2) system SAP oparty jest o przetwarzanie transakcyjne. Cała funkcjonalność programu jest zorganizowana w postaci transakcji. Transakcje programu służą do wprowadzania danych - umożliwiają ich przetwarzanie, a także pozwalają na prezentację zestawień oraz innych danych. Transakcje programu są wywoływane przez użycie odpowiedniej opcji menu programu;
- 3) program SAP w GDDKiA składa się z następujących modułów:
  - a) FI – rachunkowość finansowa,
  - b) FM – sprawozdawczość budżetowa,

- c) HR – kadry i płace,
- d) PS – planowanie i zarządzanie projektami,
- e) SD – moduł sprzedaży;
- 4) w systemie SAP prowadzona jest analityka do obsługi należności z tytułu opłat drogowych. Konta ksiąg pomocniczych prowadzi się w ujęciu systematycznym jako wyodrębniony system zbiorów danych uzgodnionych z saldami i zapisami na kontach księgi głównej systemie C-LAND;
- 5) księgi pomocnicze w systemie SAP obejmują:
  - a) rozrachunki z odbiorcami- analityka do kont syntetycznych zespołu 2,
  - b) podczas zakładania konta odbiorcy wprowadzane jest konto KG zbiorcze tego kontrahenta; przekierowanie operacji na inne konto syntetyczne dokonywane jest poprzez zdefiniowane operacje specjalne;
- 6) w systemie SAP utworzono następujące grupy odbiorców dla modułów FI i SD:

Grupa	Zakresy numerów	Numeracja zewn. / wewn.	Opis / komentarz	Konto KG zbiorcze	OS/ konto KG docelowe
00KR	XX10000 -XX19999	Wewnętrzna	Krajowi – pozostali (poza zezwoleniami i dystrybutorami)	211-0-100	bez OS
00KZ	XX30000 -XX39999	Wewnętrzna	Krajowi – z tytułu opłat drogowych (UDP)	211-0-000	D / 215-0-100 O / 221-0-000
00ZZ	XX40000 -XX49999	Wewnętrzna	Zagraniczni – z tytułu opłat drogowych (UDP)	211-0-000	D / 215-0-100 O / 221-0-000
00IK	XX60000 -XX69999	Wewnętrzna	Inspektoraty- kary	900-0-400	D / 215-0-100
00DU	XX70000-- XX70099	Wewnętrzna	Dystrybutorzy – urzędy celne, BOTM	900-0-100	D / 215-0-100
00DS	XX 70100 -XX70199	Wewnętrzna	Dystrybutorzy – PKS	900-0-100	D / 215-0-100
00DI	XX70200 -XX70299	Wewnętrzna	Dystrybutorzy – inspekcje transportu drogowego	900-0-100	D / 215-0-100
00DM	XX70300 -XX70399	Wewnętrzna	Dystrybutorzy- stowarzyszenia, zrzeczenia	900-0-100	D / 215-0-100
00DP	XX71000 -XX71999	Wewnętrzna	Dystrybutorzy – urzędy pocztowe	900-0-100	D / 215-0-100
00DT	XX72000 -XX73999	Wewnętrzna	Dystrybutorzy –pozostali dystrybutorzy	900-0-100	D / 215-0-100
00DB	XX79000 -XX79999	Wewnętrzna	Dystrybutorzy – inni (zezwolenia, decyzje, licencje)	900-0-100	D / 215-0-100

XX – identyfikator JG: 00 – Centrala

Operacje specjalne (OS):

- D – rozrachunki z KFD (UTD, UOP, UOA),
- O – należności z tytułu dochodów budżetowych.

- 7) operacje sprzedaży (kolejno numerowane własne faktury i inne dowody, ze szczegółowością niezbędną do celów podatkowych);
  - a) faktury sprzedaży wystawiane są w module SD. Wystawienie faktury poprzedza utworzenie w systemie zlecenia sprzedaży przez Wydział Finansowy Zespołu Obsługi Należności z Tytułu Opłat Drogowych na podstawie pisemnego wniosku od pracownika komórki merytorycznej (Departamentu Partnerstwa Publiczno-Prywatnego),
  - b) zlecenie sprzedaży zawiera między innymi: dane o odbiorcy, numerze (indeksie) usługi oraz cenie i wartości przedmiotu usługi. Pracownik Wydziału Finansowego Zespołu Obsługi Należności z Tytułu Opłat Drogowych wprowadza do zlecenia sprzedaży dekretacje budżetowe (obszar funkcjonalny, program budżetowy, pozycję finansową

i stanowisko finansowe) oraz odpowiednie konto bankowe, na które kontrahent dokonuje wpłaty,

c) po zapisaniu faktury następuje wydruk faktury,

d) faktury ujmowane są w rejestrze VAT sprzedaży w momencie ich zaksięgowania;

8) faktury sprzedaży oraz faktury korygujące ewidencjonowane są na kontach Odbiorców, oznaczone są rodzajem dokumentu oraz odrębną numeracją dokumentacji;

9) kody podatkowe:

Kod podatku	Podatek	Klasyfikacja podatkowa klientów	Klasyfikacja podatkowa materiałów
S2	VAT należny 22%	1	3
XA	VAT należny-sprzedaż niepodlegająca	1	0

10) dokumenty księgowe przypisane do faktury w SD:

Opis	Dokumenty księgowe	Zakres numeru dok. księgowego
Faktura VAT/Rachunek	RV	Przejęcie z SD
Storno faktury	RV	Przejęcie z SD
Faktura korygująca	RK	Przejęcie z SD
Storno faktury korygującej	RK	Przejęcie z SD
Faktura VAT/Rachunek (ręczne księgowanie)	OS	Przejęcie z SD
Faktura korygująca (ręczne księgowanie)	OK	Przejęcie z SD

11) opis funkcji realizowanych w systemie:

a) *import wyciągów bankowych* – program umożliwia wczytanie plików zawierających wyciągi bankowe i automatyczne zaksięgowanie odpowiednich dokumentów,

b) *windykacja należności* - program wykonuje automatycznie obliczanie i emisję not odsetkowych i potwierdzeń sald na podstawie dekretacji należności oraz dokonanych wpłat,

c) generowane dokumenty:

-noty odsetkowe - program posiada funkcjonalność umożliwiającą wystawianie not odsetkowych. Możliwe jest ponowne naliczenie i wystawienie noty odsetkowej,

- potwierdzenia sald - w tym zestawieniu mogą być analizowane, usuwane i ponownie drukowane potwierdzenia zgodności sald z wybranymi kontrahentami.